

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sponsvs Sangvinvm

Zachmoorter, Michiel

T'Antwerpen, [1641]

De IV. Statie Het hof van Cayphas

urn:nbn:de:hbz:466:1-35954

DE IV. STATIE
Het hof van Cayphas

In't huys van desen oppersten Prie-
ster wordt Christus inden nacht
grouwelijck gehandelt, ghesla-
ghen, ghestooten, de ooghen ver-
bonden, metten hayre ghetroc-
ken, bespoghen, ende verscheyde-
lijck beschimpt.

GHE-

G H E B E D T.

O Crachtighen Godt/
die met eenen winck
alleene condt Hemel
ende Aerde doen
schudden ende bebe/
hoe sien ick u hier
aldus van dese lasteraers verne=
dert/verdrukt/verbonden/getroc=
ken/bespot/ghestooten/be-poghen?
Ende lijdt ghy al dit (o onspreke=
lijke goetheydt! (sonder u in het
minste te wreken? sonder dese on=
beschhaemde menschen / ende ver=
worpen wozmen der Aerden met
Blitens ende Donderslaghen te
vernien? **O** Lijdtfaemhepdt! o
Goedertierenhept! o Sachtmoe=
dighepdt! Sal ick nu claghen ober
het verdriet / schade / schande / oft
druofhepdt / die mi ergens iemant
aen-ghedaen heeft?

Ich werpe mi voor uwre hep=
lighe Doeten o Heere Jesu! ende
legghe grondelijck af van mi
boozts allen haet ende nijdt / alle
wraecke / af-jonstighepdt / af-keer

E

Ver=

50 Den Bloedigen Bruydegom

Verghede oock gantsch vuer
herten het onghelijck dat my opt
iemandt ghedaen heeft. Over-
sulcks / vperighlijck versoeche /
booz my ende alle menschen / ver-
giffnisse van alle sonden: op dat
wy hier beginnen met alle lief de
u te loben ende dancken / ende hier
nanaels met alle de Heplighen
in alle eeuwen der eeuwen. Amen.

MEDITATIE.

Bereydinghe.

Eerste deel der Meditatie.

O Verdacht hebbende aen wien
ghy gaet spreken / ende vwoe
wepninghe gerecht hebbende van
u ghebedt te starten alleenelijck
om hem te behaghen / volghende
de leeringhe inde bereydinge vooz
de eerste Meditatie. fol. 4.

HISTORIE.

Tweede deel der Meditatie.

O Verleght / Christen siele / hoe
dat dien Almoghenden Godt
droncken wesende van alderhan-

de

de cleynighepdt ende pijn die dese
 wreede honden hem ghedaen had-
 den / van 't huys van Annas wiert
 ghebonden gheleydt tot het Pa-
 leys vanden oppersten Priester
 Cayphas / daer den breeden Raedt
 vergadert was : welken wegh u
 veel swaerder viel (o mijn Sa-
 lighmaker) als den booz-gaen-
 den / want daer-en-boven dat u-
 we byanden u niet min en spaer-
 den / ende u hepligh Lichaem nu
 veel crancker ende verflaut was /
 soo heeft nu uwen naem ende faem
 seer vercleent ghetweest : want soo
 ghy dooz 't midden des stadts
 gheleydt / ende dit groot aheruch-
 te gheloozt wierdt / soo ist kenne-
 lijk gheworden / dat den verlep-
 der des volcks (soo sy hem noem-
 den) ten eynden in hun handen
 was gheballen om ghestrafte te
 worden van sijne misdaden / die
 het ghemeynte booz een groot
 Propheete achte Ende camer daer
 den Raedt vergadert was ghe-
 brocht wesende / alwaer saten die
 menschen als Rechters / daer stont

Godt des Hemels om sententie
 t'ontfanghen van sijn misdaden /
 om de welke te doen blijcken / soo
 soecken sy eenighe ghetuyghen die
 alsoo bloet-gierigh van sijn leven
 waren als sy. De welke / hoe
 ontstercken dat sy waeren van haet
 ende nijdt / hoe verwoedt van
 gramschap / hoe verlangende nae
 u vernielinghe / en costen sy in al
 den tijdt niet anders binden / dan
 dat ghy / o Schepper des Hemels
 hadt gheseydt / dat ghy den tem-
 pel kost te niet doen ende binnen
 drie daghen herbouwen / sprekende
 vande destructie van u ghebe-
 nedijdt lichaem / dat ghy ten der-
 den daeghe door u glorieus ver-
 rijsen herbouwt hebt. Maer al
 hadde ghy dat gheseydt vanden
 steenen tempel / is dat een doot
 verdienende misdaet? Den Op-
 persten Priester Cayphas siende
 het stil-swyghen van't onnoosele
 Lammeken / wiens levens hem
 was ghenoech ontschuldigende
 sonder spreken / heeft hem beswo-
 ren by den levenden Godt / hem

te segghen / oft hy den belofden
 Messias was ; om hem in sijn
 antwoorde te vatten / ende te be-
 schuldighen / die hy in sijn wer-
 ken niet en kost begrijpen. Maer
 den Salighmaker des wereldts
 hoorende hem besweeren met den
 naem sijnns hemelischen Vaders /
 die hy boven al vereerde / heeft de
 waerheydt niet ghebreest te seg-
 ghen / al wist hy dat het sijn leven
 kosten moest / ende heeft verandt-
 woort / dat hy den Messias was
 Hebbende Cayphas ghehoort het
 gheene hy begheerde / al oft hy den
 naem des Heeren ghelastert had-
 de / als ontsteken wesende met den
 yber der Goddelijcker eere (soo
 hy hem gheliet) heeft sijne clee-
 deren ghescheurt / ende gheroepen
 dat hy gheblasphemert hadde /
 datter gheen ghetuyghen meer
 van doen en waeren. Ende hem
 keerende tot den Raedt: Ghy hebt
 de blasphemie immers selve ghe-
 hoort (sepde hy) wat dunckt u lie-
 den daer af? die al te mael met een
 stemme hebben verantwoort / dat

54 Den Bloedigen Bruydegom.

hy de doot schuldigh was. Die
sententie en was nauwelijck
ghestrecken / sy en zijn al op-
spronghen / ende als om Godts
eere te werken / hebben hem met
spoufel / snot / ende sluymen bespo-
ghen / and're met buysten / palm-
staeghen / pantoffels / ende stocken
gheslaghen / noch andere hebben
hem sinen haert / ende sijn hant
wozedelijck ghetrocken / ende van
achter hem slaende riepen: Pro-
pheteert wie u nu staet: dat won-
der is dat den goedetteren Jesus
in hunne handen niet en bleef /
welck soude gheschiedt hebben /
hadde hy van sijne Godtheit
niet in't leven ghehouden ghe-
weest.

Consideratie oft over-legginge
van dit mysterie.

Derle deel vande Meditatie

Mijn ziele die dit bitter spec-
tackel aensiet / ende den Al-
moghenden staende als eenen mis-
dadighen voor sijne creaturen /
om van hant verwesen te wor-
den /

den / in sulck eene versmaedelijche
 ghesteltenisse / die ooghen ter aer-
 den gheslaghen / die handen op
 synen rugghe ghebonden / met
 een beschaemt aenschijn hooren-
 de die hongherighe wolven hun
 tanden knijfelen van woetheyde
 ende lacchen van blijfchap / dunckt
 u niet dat nu volbracht wordt /
 het ghene hy ober soo veel hon-
 dert jaeren van syn selven ghe-
 sproken heeft door den Propheet /
 Psal. 21. Veel handen hebben my
 omringhelt ; veel stieren hebben
 cont-om my gheseten. Sy hebben
 my doorsien. Et aperuerunt super
 me os suum, sicut leo rapiens & ru-
 giens, frenduerunt super me denti-
 bus suis. Sy hebben als vrief-
 schende leeuwen ghegaept om my
 te verflinden / sy hebben hun ton-
 ghe ende tanden als serpente
 ghebet om my te verscheuren /
 ende op my hun feynighe blas-
 phemien te breecken. Want alsoo
 haest als hun docht dat sy eenich
 dechfel hadden van hun boosheyt
 te decken / ghy en hadt quaelijck /

O Heere ! 't woordt ghesproken /
 ende de waerheyt beleden / dat
 ghy den Messias ende Verlosser
 waere sy en hebben terstondt dat
 oordeel ghestreken / dat ghy de
 doode verdient hadt, O wonder
 boven wonder / dat de dienaeren
 Rechters sullen wesen ober hun-
 nen Meester / de ondersaten sen-
 tentie gheben ober den Coninck /
 de kinders ober hun Vader / de
 aerde ober den Hemel ! Verwon-
 dert u hemelen / aerde / ende alle
 de elementen : heden strycken de
 menschen sententie teggen Godt /
 ende konnissen dat den geber des
 lebens het leven onweerdigh is.
 Maer onsaligh mensch / is den
 gheber des lebens onweerdigh
 het leven / ende moet hy sterben /
 hoe sult ghy blijven levende ? die
 door sijn leven alleene leeft / ende
 sonder hem niet eenen ooghen-
 blick en soudt in't leven blijven ?
 Soo heeft / mijn siele / aen dese
 raesende handen / die onghebonde
 furien hun sinnen berooft. Want
 terstont naer 't strycken des kon-
 nisse /

nisse / siende datter noch een saec-
ke was die hun belette de wyter-
ste fururie op hem byjelijck te ghe-
bruycken / te weten sijn alderlief-
felijckste ooghen / ende Engels-
aenschijn (dat soo vol van schoon-
heydt ende gratie was / dat het
met een ghesichte der sondaren
kost vermoorden / ende tot hem
trecken) daerom soo loopen sy
eendrachtelijck op hem / ende met
bupsten / met naghels / met stoc-
ken / soo beginnen sy dat soo jam-
merlijck te smyten / te pletteren /
te slaen / ende met alder-stincken-
de sluymen te bedecken / dat ghy
daer af beter soude ghenaeckt
hebben een bebloede bolle met
wylgheydt bestreken / dan het
aenschijn vanden Sone Godts /
soo dat iemandt die dit droef spec-
takel dursent jaer van te booren
in den gheest der Propheeten segh
riep van verbaestheydt: Vidimus
eum quasi leprosum. Ick en koude
hem aen niemandt beter ghelijc-
ken als aen eenen melaetschen /
wiens aensicht bedeckt is met

een schozse van etter ende bloedt
 inder boeghen dat het sonder
 schroom niet en kan gesien worden.
 Affectie ende verweckinghe vanden
 wille tot versmaden vande
 wereldt.

Vierde deel der Meditatie.

Nu / mijn ziele / indien een
 Ngliesterken van liefde in u
 herte is / aenfiende in wat wee-
 moedigheyt ende mistroostigheyt
 den Coninck der Glorien hem is
 bindende om uwen wille / nae dat
 hy noch soo goet is / dat hy niet
 en wilt berlost wesen van alle de
 tormenten / om dat ghy niet een-
 wigh verlozen en soude gaen ; Gaet
 houdt hem toch ten minsten gesel-
 schap / valt hem te voet / vzaeght
 hem oft ghy hem gheen solaes en
 condit doen / vzaeght hem segghe
 ick / welck oock magh die reden
 wesen dat hy buyten alle ghe-
 daenten hem laet mis-maecken.
 O lieben Jesu ! o alderlieffsten Sa-
 lighmaker ! O die alder-schoonste
 onder de sonen der menschen / hoe
 sien

sien ick u nu in sulck een ghestel-
 tenisse? dat / oft men soude moeten
 harder wesen als eenen steen / men
 moeste door-wondt worden met
 compassie. Seght my toch o
 blinckenden spiegghet der eeuw-
 gher claerhepdt / waerom hebdt
 u hepligh aenschijn soo onmen-
 schelijck laeten mismaecken? seght
 my toch / dat bidde ick u door die
 brandende liefde / die u in dese al-
 lende om my heeft ghebrocht / isse
 tochiet waer mede ick u in het
 minste soude konnen verlichten?
 daer en is niet / ick en soude't wil-
 len doen om u te versolafen. O
 mensch! Ondanckbaer mensch!
 hoe diere staet ghy my! ende hoe
 luttel comt ghy't te achten! hoe
 swaer moet ick betalen dat ghy
 soo roukeloos coopt? is het die
 eerste mael dat ghy ghehoort hebt
 dat Godt mijnen Vader ghestoten
 heeft te verhalen ende te wreken
 op my alle uwe sonden / om die te
 moghen vergheben door mijn
 verdiensten als ghy u soudt willen
 beteren? O bleesschelijcke ghesich-

ten hebben mijn ooghen soo mis-
 maecht: die ydelheyt die ghy met
 u hant bedryft / hebben het mijne
 soo deerlijck geblochten / bebloedt /
 ende uptghetrocken: die ghesochte
 schoonheyt van u aenschijn / ende
 u ander verciersels hebben mijn
 aensicht een melaetsch ghelijck
 ghemaecht. Maer mensch ick
 laete u weten dat my dit lyden
 niet en valt te waer / ick lyde dat
 soo geerne / de liefde die ick tot u
 draeghe is soo groot / dat het my
 niet en smert op het duyfenste
 deel soo seer / als dat ghepeys al-
 leen / dattet dooz u ondancbaer-
 heyt / ende ydelheyt / niet te bate
 en sal komen indien ghy u niet
 en betert. O mijn ziele hebbende
 sulcke woorden ghehoort van u-
 wen Saligmaker blyfter noch
 aeffem in u? hebde noch cracht?
 sal het u noch lusten des werelds
 ydelheyt te volghen / u soo licht-
 heerdelijck te pareren / u borsten te
 ontdecken / u tronfen te blancket-
 ten / daer ghy siet dattet uwen
 Godt soo diere moet betaelen?

in't hof van Cayphas. 4. stacie. 61

Heere/ niet meer/ vergheuet
my toch o alder-goedertierensten
Godt; so wereldt / so ydelheyt die
mijnen Godt soo diere moet be-
coopen. Nu Heere van desen oog-
ghenblick af soo versaecke ick des
wereldts ydelheyt / ende wil my
keeren tot u. Nu wil ick begin-
nen oprecht u te dienen / mijne son-
den te biechten / ende te beteren:
plant toch u Gaddelijcke bzeese
in mijn herte / begaest toch mijn
arm ziele met u liefde: op dat ick
eens ghesmaecht hebbende hoe
soet ghy zijt / de wereldt ende alle
bleeschelijckheyt my onsmacke-
lijck moghen worden / u lobende
ende danckende van dese kennisse
die ghy my ghegheben hebt.

D E N W E C H.

CHristus wordt van Cayphas tot
Pilatus met groot gherugt
voort-gefunden, langhs eenen wegh
van thien hondert treden.